

NOWINY

Przedpłata miesięczna z do-
stawą do domu 1,54 zł.

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Admin. Tarn. Góry — Tel. 1034

Wychodzi w każdą środę i sobotę.

R e k l a m y:

0,20 zł za 1 łamowy wiersz mm

Ogłoszenia według

--- umowy. ---

NA SEZON JESIENNY

polecam

po znacznie niższych cenach
mój bogato zaopatrzony skład
materiałów na suknie, bluzki,
oraz na ubrania męskie.
Flanele, aksamity i wyroby
trykotowe jako też — — —

WSZELKIE ARTYKUŁY i KONFEKCJĘ DAMSKĄ i MĘSKĄ

Wielki wybór w firankach,
obrusach, derkach, chodnikach
i DYWANACH.

K. Kaczmarczyk, Tarn. Góry

Krakowska 5, parter i I. p. - telefon nr. 1155.

Wstrząs parlamentaryzmu na świecie i stabilizacja na „polskim odcinku“.

Parlamentaryzm na świecie przeżywa kryzys. Jednym ze źródeł tego kryzysu są właśnie te wady mentalności partyjno-politycznej.

I oto dochodzi do niezwyklego paradoksu. W czasie, gdy niedola gospodarcza jest szczególnie wielką i gdy wskutek tego cierpi ludność wszystkich, niemal państw — przedstawicielstwa tej ludności nie obradują, lub obradują jak najrzadziej. Tak dzieje się w Niemczech, gdzie rząd rządzi dekretemi, nie zwołując niemal parlamentu, tak dzieje się w szeregu innych krajów.

Ojczyzna parlamentu Anglija ogranicza o ile możliwości obrady Izby gmin, a rząd domaga się w sprawach zasadniczych pełnomocnictw. Również we Francji, w której normalnie Parlament obraduje niemal bez przerwy, wakacje parlamentarne trwają obecnie bardzo długo.

W Polsce permanencja obrad Sejmu nie istnieje już od kilku lat, co było szczególnie zwalczane przez naszych radykałów lewicowych, tych samych, którzy dziś z wielkim zrozumieniem mówią o... ograniczaniu obrad parlamentu przez opierający się na socjalistach rząd niemiecki, czy też rząd Mac Donalda. Natomiast czynniki, kierujące państwem polskim, nie usuwają parlamentu od decyzji i pracy, które potrzebne są obecnie w okresie kryzysu gospodarczego.

Sejm nasz, posiadający trwałą i wyrażną większość, jest bowiem instytucją zdolną do pracy w przeciwstawieniu do takiego Reichstagu niemieckiego rozbitego na kilka wielkich partyjnych obozów, lub innych parlamentów, w których o losie najważn. ustaw decydują dwa

lub trzy głosy chwilowo pozyskane za taką czy inną koncesję.

W chwili, gdy na świecie chwieją się nie tylko waluty, ale i formy ustroju parlamentarnego — u nas wstrząs form parlamentarnych nie jest aktualny. Rze-

czą Sejmu zbierającego się obecnie na sesję, będzie wykazane, że w formie tej mieści się treść żywa i zdrowa. Tego oczekuje i tego spodziewa się szeroka opinia publiczna.

—0—

Wyniki wizyty berlińskiej.

Prasa niemiecka z zadowoleniem wyniki podróży ministrów francuskich do Berlina, wyrażając zapatrywanie, że cel podróży został całkowicie osiągnięty. Poszczególne etapy wizyty, jak serdeczne powitanie w Berlinie oraz przyjęcie ministrów przez prezydenta Hindenburga oznaczają — zdaniem prasy — iż odwieczne barjery, które utrudniały na-wiązanie stosunków pomiędzy obu krajami, padły na koniec; utworzenie francusko-niemieckiego komitetu dzienniki uważają za dowód dobrej woli Francji w kierunku współdziałania w zarządzaniu, mogących przyczynić się do podniesienia Niemiec. Jednakże dzienniki podkreślają konieczność ograniczenia działalności komitetu do zagadnień ściśle gospodarczych, gdyż ogólna sytuacja nie pozwala jeszcze na poruszanie problemów tak delikatnych, jak odszkodowania lub pomoc finansowa.

„Echo de Paris”, zestawiając bilans podróży ministrów francuskich do Berlina, stwierdza w zakończeniu, iż Niemcy mają obecnie dowód, że w dniu, w którym wyrzekną się dążeń do obalenia istniejącego porządku, spotkają u swego boku francuzów, jako uczciwych rozmówców, pragnących zakończyć odwieczną walkę, a nie dążących bynajmniej do poniżania wielkiego narodu.

—0—

Uregulowanie pretensji japońskich.

Moskwa. Prasa sowiecka podaje, że japońskie koła oficjalne skłonne są obecnie do uregulowania zatargu mandżurskiego, wysuwając jako warunek utworzenie komisji mieszanej, złożonej z przedstawicieli rządu japońskiego, władz mukdeńskich oraz mandżurskich sfer gospodarczych. Komisja ta miałaby się zająć uregulowaniem pretensji japońskich, a więc sprawą linii kolejowej, koncesji kopalnianych itd. Przedstawiciele rządu japońskiego mieliby pozbawienie wejść do wszystkich urzędów administracyjnych i władz miejscowych. Władze japońskie chcą prowadzić oddzielnie rokowania z rządem mukdeńskim i oddzielnie z rządem nankińskim. Przedewszystkiem Japonia ma kłaść główny nacisk na uregulowanie spraw kolejowych i koncesji, głównie zaś w rozmowach z Mukdonem, od Nankinu zaś rząd japoński domagać się będzie prawdopodobnie nowych dzierżaw terytorjalnych oraz ułatwień dla eksportu japońskiego, wzamian za co Japonia ma się rzec prawa eksterytoryjalności.

* * *

Londyn. Król i królowa powrócili w dniu dzisiejszym z Balmoral do Londynu.

Zawieszenie zbrojeń

Genewa. Komisja rozbrojeniowa Zgromadzenia Ligi Narodów uchwaliła rezolucję w sprawie zawieszenia zbrojeń na okres trwania konferencji rozbrojeniowej. Rezolucja zawiera m. in. ustęp, stwierdzający, iż Zgromadzenie prosi Radę Ligi o zwrócenie się do rządów, mających wziąć udział w konferencji rozbrojeniowej, z usilnym apelem, ażeby dały dowód swej woli w kierunku zapewnienia pokoju i jego organizowania, oraz powstrzymały się od wszelkich zarządzeń, mających na celu powiększenie zbrojeń.

ZE ŚWIATA.

Nowy Jork. Jak podaje waszyngtoński korespondent New York Times rząd bada za pośrednictwem Departamentu Skarbu i rzeczoznawców komisji celnej następstwa, jakie pociągnie za sobą dla handlu, importu i eksportu zrzeczenie się przez niektóre państwa europejskie parytetu złota. Celem ankiety jest ustalenie czy pożądana jest podwyżka taryfy celnej, któraby miała na celu zapobieżenie zalewowi rynków amerykańskich przez towary zagraniczne, fabrykowane po niższej cenie z racji deprecjacji waluty.

* * *

Ateny. Gubernator Banku Greckiego Diominis podał się do dymisji. Dymisja ta nie pozostaje w żadnym związku z polityką finansową rządu.

* * *

Madryt. Jak podaje „Ahorá”, minister Finansów pierwszego gabinetu gen. Berenguera został aresztowany w chwili, gdy znajdował się na granicznym moście międzynarodowym, łączącym Francję z Hiszpanią. B. minister będzie przewieziony do Madrytu i przesłuchany przez komisję odpowiedzialności.

* * *

Morawska Ostrawa. Przeprowadzone w ubiegłą niedzielę wybory gminne przyniosły Polakom w Czechosłowacji zupełne zwycięstwo. Według dotychczas nadeszłych wiadomości Polacy w całym szeregu gmin zwiększyli swój dotychczasowy stan posiadania, zyskując przeszło 20 nowych mandatów nie licząc polskich komunistów. Wzmocnienie pozycji polskiej daje się zauważyć nie tylko w miastach, lecz i na wsi. Przedewszystkiem w Cieszynie zdobyli 1 a we Frysztacie 2 nowe mandaty. W obu wspomnianych miejscach stracili czesi po 2 mandaty.

* * *

Londyn. Na stanowisko lorda majora Londynu wybrany został radny miejski Maurice Jenks.

* * *

Santiago de Chili. Wobec tego, że w związku z kampanią przedwyborczą wybuchły rozruchy, rząd postanowił wprowadzić w życie niektóre przepisy stanu wojennego, ograniczając prawo swobody zebrania.

* * *

Nowy Jork. W artykule zamieszczonym w „Saturday Evening Post” b. prezydent Coolidge oświadcza, iż nie postawi swej kandydatury w przypadających w roku przyszłym wyborach prezydenta Stanów. Coolidge wypowiada się za dalszym piastowaniem przez Hoovera godności prezydenta.

Hitlerowcy w Kłajpedzie.

Wilno. „Dziennik Wileński” zamieszcza następującą korespondencję z Litwy: Władze litewskie zwróciły uwagę na niepokojący objaw w Kłajpedzie. Do okręgu kłajpedzkiego poczęli dostawać się drogą nielegalną hitlerowcy, narazie nie ujawniając niczem swej działalności. Przybywanie w coraz to większej ilości hitlerowców z Prus Wschodnich robi wrażenie planowanej akcji. W Kownie przypuszczają, że hitlerowcy chcą wywołać powstanie w okręgu kłajpedzkim na rzecz oderwania Kłajpedy od Litwy, wobec zrozumiałego zaniepokojenia w szkołach rządowych Litwy, premier Tubialis wydelegował do okręgu kłajpedzkiego specjalną komisję z dyrektorem departamentu ochrony obywateli Nowakasem na czele. Komisja objechała granicę litewsko-pruską i stwierdziła, że granica ta jest bardzo luźno obsadzona, co daje możliwość przekradania się bez większych trudności na terytorjum Litwy. W wyniku inspekcji wydane zostało zarządzenie, zwiększające znacznie ilość straży granicznej. Niektóre, najbardziej niebezpieczne odcinki graniczne zostały całkowicie zamknięte.

Stahlhelm grozi Polsce... mieczem.

Toruń. W Elblągu odbył się przed kilku dniami zjazd Stahlhelmu, w którym wzięło udział około 4.000 umundurowanych stahlhelmowców, w tej liczbie delegacje z Gdańska. W zjeździe tym, który odbywał się pod komendą ks. Wilhelma pruskiego, wzięł również udział hr. Eulenburg, ks. Koburg oraz jeden z przywódców Stahlhelmu niemieckiego Mahnke. Ten ostatni, wygłaszając przemówienie, powiedział m. in.:

My z zachodu, wierzymy, że przyszły los naszej ojczyzny rozstrzygnie się u was na wschodzie (!). Wiemy również, że Polak nie odda nigdy dobrowolnie zebranego kraju. Miecz będzie musiał przemówić (!!!).

—0—

20 bomb znaleziono w magazynie kolej.

w Styry.

Graz. We środę znaleziono w miejscowości Rottenmann na dworcu w składzie drzewa 20 ukrytych bomb. Materiał wybuchowy jest tego samego pochodzenia, który był użyty do bomb, celem dokonania zamachów na pociągi w Niemczech i Jugosławii.

Z KRAJU.

Warszawa. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu, które rozpoczęło się o godz. 4-tej popołudniu nastąpi wybór dwóch wicemarszałków, Klub B. B. W. R. ma desygnować na miejsce p. ministra Jana Piłsudskiego posła profesora Wacława Makowskiego, zaś Klub Ludowy na miejsce śp. Dąbskiego — posła Róga. Pierwszym czytaniu projektów ustaw

zabierze głos p. premier Prystor, który wygłosi obszernie przemówienie, poświęcone sytuacji gospodarczej i finansowej państwa na tle sytuacji ogólno-swiatowej.

W miasteczku kursują z tego powodu najfantastyczniejsze pogłoski.

—0—

Sprawy lokalne z Tarn. Gór.

Emigracja. Syndykat emigracyjny organizuje specjalne transporty do Francji i Belgii. Z transportów tych mogą korzystać emigranci, posiadający imienne wezwanie do wyżej wymienionych krajów, oraz reemigranci t. zw. urlopnicy.

Emigranci odbywający podróż transportami syndykatu emigracyjnego korzystają z następujących udogodnień: — przejazd kolejowy zniżkowy, bezpłatną pomoc ze strony syndykatu emigracyjnego, przy uzyskiwaniu dokumentów podróży i wiz konsularnych podróży, poczaszys od stacji zbiornej (Poznań) i zagranicą pod opieką specjalnych konwojentów w specjalnych wagonach, względnie pociągach pośpiesznych itd.

Blizszych informacji udzielają państwowe urzędy pośrednictwa pracy.

Zabawa jesienna Tow. Gimn. „Sokół” odbędzie się w sali Hotelu pod Lipami w sobotę dnia 3 października br. o godz. 19,30. O jaknajliczniejszy udział uprasza się. Wzywa się wszystkich druhow do przybycia w mundurach.

Które zmiany podatkowe będą stałe? W związku z projektowanymi zmianami podatkowymi, dowiadujemy się, że do trwałych zmian w opodatkowaniu należy zaliczyć komulacje dochodów z uposażeń przy obliczeniu podatku dochodowego, następnie podatku od nieruchomości, podwyższenie niektórych opłat stemplowych, wreszcie podniesienie podatku od nieruchomości, podwyższenie podatku od prądu elektrycznego.

Projekt ustawy kodeksu karnego. Kolegium uchwalenia komisji kodyfikacyjnej przyjęło w dniu 28 bm. projekt ustawy wprowadzającej kodeks karny. Sekretarz generalny komisji kodyfikacyjnej prof. St. Rappaport złożył ministrowi sprawiedliwości projekt ustawy, celem skierowania go na drogę realizacji ustawodawczej łącznie ze złożonym już uprzednio w dniu 17 września br. projektem kodeksu karnego.

Dancing. W dzisiejszą sobotę o godz. 8-mej poczaszys tak samo w niedzielę urzędują właściciel restauracji Polonji p. Szczupakowski wielki dancing. Pierwszorzędną kapela, która mu stoi do dyspozycji starać będzie się pobyt w tej restauracji uprzyjemnić.

Abraham. Wczoraj dnia 2 bm. obchodził znany w naszym mieście i poważany obywatel p. inspektor poczty Garus 50-lecie swych urodzin. Jubilatowi, znanemu pracownikowi na niwie narodowej, życzymy tą drogą Szczęść Boże oraz doczekania się możliwie drugiej 50-ki.

Nowo - otwarcie. Restauracja p. Szwingego przy ul. Ratuszowej, która przez pewien czas z powodu wygaśnięcia koncesji była nieczynną z dniem 1 bm. ponownie została otwarta.

Zebranie Towarzystwa Wincentego a Paulo odbędzie się w poniedziałek dnia 5 bm. o godz. 4-tej po południu w wikarówce.

Znikł bez śladu.

Jak nam członkowie rodziny p. Kapi-cowej donoszą, p. Kapi-cowa wyjechała w dniu 10 VIII pociągiem w kierunku Lublińca i dotychczas nie powróciła. Nazwana o swym wyjeździe nikomu nie mówiła, z dziećmi nawet się nie pożegnała. Poszukiwania u wszystkich znajomych i krewnych pozostały dotychczas bez rezultatu. Policji zgłoszono o tem po dwóch tygodniach nieobecności p. Kapi-cowej.

ŁAŃCUCH PRASOWY.

Pan Dr. Radowski złożył na rzecz Pow. Kom. Niesienia Pomocy Bezrob. 25-zł. i prosi temsamem p. Rozenwassera o kontynuowanie łańcucha.

Sztafeta wręczająca p. Wojewodzie uchwałę o nazwie Stadjonu im. Wojewody Dr. Grażyńskiego

— 0 —

(X) Starosta Korol,
(XX) naczelnik gminy i poseł Ziętek.

Występy Kazimierzy Rychterówny.

Dziś odbędzie się w sali Domu Ludowego w Tarnowskich Górach zapowiedziany artystyczny w najwznieślijszym stylu, występ świetnej artystki-recytatorki Kazimierzy Rychterówny.

Sztuka K. Rychterówny par excellence współczesna, oparta na wirtuozowskiej technice głosowej i mimicznej, uderza nieprzebranem bogactwem środków wyrazu, zastosowanych z prawdziwym wyrafinowaniem estetycznym do różnych stylów wygłaszanych utworów. Pow-szechny jest podziw dla technicznej sprawności i fenomenalnej pamięci Rychterówny. Jednak najbardziej sprawności zdumiewa najistotniejsza cecha jej talentu: szczerość, siła i rozpiętość skali uczuciowej. Tak zdumiewającą jest ta zdolność przeobrażeń artystki, tak doskonale każdorazowe nastawienie psychiczne wobec

przeżywanego utworu. Taróżnorodność wyrazu sprawi, że one dwie godziny żywego słowa nie tylko dla miłośników, lecz nawet dla ignorantów poezji są prawdziwym użyciem estetycznym. Mimo wielostronności rozległego repertuaru linia programu Rychterówny mieści się w granicach wzniosłej szlachetności. Produkcje artystyczne Rychterówny nie są jednak sposobem, zabijania wolnego wieczoru, gdyż dają wzruszenia silne i niezapomniane. Nie jest to też sztuka na codzień, jak kino lub kabaret. Raz do roku przeżyć „godzinę porzyci” winno być duchową potrzebą każ. i kulturalnej jednostki. Więc pr ypomina my dzisiejszy wieczór Rychterówny (o zupełnie nowym programie) jako rzadką okazję bogatych wzruszeń duchowych. Początek o godz. 8 wieczorem.

Urząd Stanu Cywilnego (od 24. 9. — 1. X. 31)

u r o d z. syn: pomocnik maszynisty Piotr Puzik, pracownik Stefan Stolarczyk, nauczyciel szkoły powszechnej Konrad Kubica, pielęgniarz lecznicy Sp. Br. Alojzy Cieplik, tokarz kolej. Franciszek Ziob, pracownik dzienny Adolf, Henryk Renka.

u r o d z. c ó r k a: stróż Jan, Franciszek Jendretzko, palacz bezrobotny Jan Chudy, plutonowy zawodowy 3 p. ułanów Michał Piwowar.

śl u b y: plutonowy zaw. 11 p. p. Stanisław Palczyński, Anna, Jadwiga Krzyszkowska.

z g o n y: wdowa Marla Piegza, z domu Szuster, (63 lat i 6 mies.) wdowa Florentyna, Ernestyna Kulasowa, z domu Poplutek (70 lat) uczeń szkolny Konrad Maintok, (12 lat i 5 mies.) dziecko Franciszek Stolarczyk (1 godzina).

„SZUMKA”
to najlepszy napój bezalkoholowy.

Zarząd Towarz. Mandolin. „Jaskółka” w Tarnowskich Górach zwołuje w niedzielę dnia 4 października br. o godz. 14 popoł. w lokalu Związkowym p. Gardałowej miesięczne zebranie, na które zaprasza się wszystkich członków, tak czynnych jak i nieczynnych, honorowych, wspierających i sympatyków.

Ważne dla graczy początkujących. Termin rozpoczęcia 8-mio mies. kursu Mand. oraz miejsca, podamy w następnym numerze „Nowin” oraz na afiszach we środę 7. X. 31 r. Zgłaszajcie się na kurs, zgłoszenia przyjmuje Księgarnia J. Muszkieta, ul. Krakowska 20 codziennie.

Naśladowania godne. Kwitujemy niniejszem odbiór 4.80 zł. od dziatwy szkoły żeńskiej, którą to kwotę prze-

kazaliśmy na rzecz Pow. Kom. Nies. Pom. Bezrob. W inieniu Komitetu serdeczne Bóg zapłać.

Czy już?...

Zapytaj własne sumienie, czy spełniłeś swój obowiązek w stosunku do tych, którzy nie z własnej winy pozbawieni są pracy zarobkowej?

Czy już opodatkowałeś się na rzecz bezrobotnych, przekazując ofiary pieniężne na konto P. K. O. Nr. 316 Pow. Niesienia Pomocy Bezrobotnym?

Czy już zgłosiłeś w „Caritasie” swój udział w akcji dożywiania najuboższej dziatwy?

Czy złożyłeś ofiarę w naturze za pośrednictwem Związku Tow. Dobroczynnych „Caritas” względnie Komitetów lokalnych niesienia pomocy bezrobotnym?

Czy dając swemu dziecku słodczyce pamiętasz o dzieciach lichu ubranych i źle odżywianych?

Czy pamiętasz o tem, że konsumując wyroby zagraniczne odbierasz chleb polskiemu robotnikowi i powiększasz w ten sposób szeregi bezrobotnych?

Nie zapominaj, że w jedności siła, że tylko wspólnymi siłami walcząc z klęską bezrobocia, możemy osiągnąć pożądane wyniki!

Dnia 4 bm. zbiórka uliczna.

Porządek nabożeństw kościelnych. od 4 październ. do 11 październ. 1931r.

Niedziela o godz. 6,15 na int. III. Zakonu o godz. 7,30 w int. Zjednoczenia „Gewerkschaft der Angestellten” (niem). o godz. 8,30 w int. Apostolstwa Modlitwy, o godz. 10 za żyjących z Br. Serca Jezusowego (niem). o godz. 11,30 Parafjalna.

Poniedziałek o godz. 6,15 za nowożeńców Mądry-Foreiter, o godz. 7,30 do św. Aniołów Stróżów w int. Dzieciństwa Pana Jezusa, o godz. 8 za zmarłych z pokrew. Dworaczkowego i Achtelikowego

Wtorek o godz. 6,15 za zmarłych z pokr. rodzin Goldowej i Adamskich, o godz. 7,30 rocznica za d. śp. Marji, Wilhel-

ma syna i Marji Greupner z kond. o godz. 10 ślubna za nowożeńców Achtelik — Dworaczek.

Środa o godz. 6,15 za roczne dziecię Cecylja Pilarska, o godz. 7,30 za zm. z Matek Chrześcijańskich (niem). o godz. 8 na int. Róży 67 (p. Rojowej). Czwartek 6,15 rocznica za d. śp. Stanisława Wali, o godz. 7,30 rocznica za d. śp. Jadwigi Korzus z kond. zam. przez Zarząd Matek Chrześcij.

Piątek o godz. 6,15 na pewną int. do Najśw. Serca, o godz. 7,30 za zmarł. z Bractwa Serca Jezusowego z kond. (niem).

Sobota o godz. 6,15 rocznica za d. śp. Jana Lercha z kond., o godz. 7,30 za zmarłych z Różańca z kond.

Niedziela o godz. 6,45 Parafjalna, o godz. 8,30 w int. Mężów Katolickich z Kom. św. gen. o godz. 10 za żyjących z Różańca (niem). o godz. 11,30 za roczne dziecię Małgorzata Witek.

Z pow. Tarn. Gór

Świerklaniec. Pierwsza lustracja p. Starosty Korola w gminie Świerklaniec. W dniu 19 września br. zwizytował Pan Starosta Korol tut. gminę.

W Urzędzie gminnym przywitali dostojnego gościa w imieniu gminy p. Naczelnik Zejer, oraz delegacja Zarządu i rady gminnej.

Dzieci szkolne Szkoły I zjawiły się również z bukietem kwiatów.

Następnie przyjął Pan Starosta, delegację Związku Powstańców, oraz delegację bezrobotnych, która przedstawiła ich ciężkie położenie materialne.

Przez taką to lustrację Pan Starosta zapoznał się z istotnym stanem gospodarki gminnej i finansowej, poczem zilustrował nowo wybudowane drogi, z czego wyraził swe zupełne zadowolenie.

Lasowice. Wzorem innych drużyn harcerskich urzędziła także miejscowa drużyna harcerska święto harcerza, i to w ubiegłą niedzielę na boisku pod lasem, przerywając ten zastój w ruchu naszych towarzystw, które w bieżącym roku nie zdobyły się na urządzenie większej imprezy, urządzając tylko i to stosunkowo liczne wycieczki. To też wspomniane święto harcerza, w którym brali udział liczni harcerze i harcerki pozamiejscomi, cieszyło się mimo niepogody liczną frekwencją z strony publiczności, która podziwiała sprawność harcerzy pod każdym względem jak również ich energję. Licznym udziałem publiczności cieszyły się także również ogniska, urządzone w sobotę i w niedzielę wieczór, urozmaicone wesołymi występami i śpiewami. Jak impreza ta działała na naszych harcerzy i na publiczność najlepiej wynika z faktu, że nasi harcerze nocowali w namiotach mimo niekorzystnej pogody przez dwie nocy a z nimi kilku sympatyków. Byłoby bardzo pożądanem, by na wzór innych miejscowości utworzyło się także tutaj Koło Przyjaciół Harcerzy, które postaraloby się o materialne zasilenie prawie pustej kasy harc. i dopomogło, by naszym pilnym harcerzom rychlejszego dopięcia przedsięwziętego celu.

NAJTAŃSZE I NAJLEPSZE MEBLE dostarcza jedynie

■ ❁ ■ FA. BRACIA MAJOWSCY, Tarnowskie Góry, Rynek nr. 13. ■ ❁ ■

W niedzielę dnia 4 paźdz. o godz. 4-tej popołudniu na sali p. Gruszki w Rojcy ul. Kopaln. odbędzie się zebranie delegatów okręgu Zw. Chodowców Drobne-go Inwentarza, na które zaprasza się miłośników chodowli i powiatu tarnogórskiego, Szarleja i Piekary.

SZARLEJ — W. PIEKARY

Dworzec Szarlej — Piekary. Nareszcie została ukończona budowa dworca Szarlej — Piekary, który będzie oddany do użytku publicznego w najbliższym czasie.

Ubikacje nowego dworca są obszerne i wygodne, brak jedynie zegara wewnątrz jak i na zewnątrz dworca, tegoż byłoby pożądanę, ażeby Dyrekcja Kolejowa o zegary się postarała.

Wynajęcie roli w Szarleju. Według informacji zasięgniętej z Generalnej Dyrekcji hr. Lasy Henkel von Donnersmark w Karlsruhu wydzierżawienie roli na terenie gminy Szarlej odbyło się w czwartek 1 października br. w lokalu p. Marcinka w Szarleju ul. 3-go Maja.

Otwarcie Kursów gimnazjalnych. Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych w Szarleju otwiera 15 bm. jedno- i dwuletnie kursy z zakresu czterech niższych klas gimnazjalnych, oraz specjalny kurs języków polskiego i niemieckiego. Opłata za kurs minimalna, dla dzieci niezamożnych i bezrobotnych znaczne ulgi. Zgłoszenia przyjmuje i bliższych wyjaśnień udziela codziennie od 1 — 12 bm. dyrekcja gimn. w Szarleju między godz. 17 a 19 z wyjątkiem niedziel.

Dziesięciolecie grupy powstańczej w Szarleju. W niedzielę 4 października grupa Zw. Powstańców Śl. Szarlej obchodzi 10-cio lecie swego istnienia. Zbiórka towarzyszt o godz. 10,30 poczem wymarsz do kościoła na nabożeństwo. Po skończonem nabożeństwie powrót do lokalu. O godz. 15 uroczyste zebranie grupy, wieczorem wieczorek familijny.

Co zawiera projekt nowelizacji podatku obrotowego?

Opracowany został projekt nowelizacji podatku obrotowego, który w tych dniach ma być uchwalony przez Radę ministrów — poczem przedłożony będzie Sejmowi. Projekt ten przewiduje m. in. jawność postępowania wymiarowego, jak przy wymiarze podatku dochodowego. Podatek obrotowy dla przemysłu ma być zmniejszony do wysokości 1 proc. z dniem 1 stycznia 1937 r., z tem jednak, że będzie on zmniejszony o 0.25 rocznie, poczynawszy od r. 1934. Handel hurtowy opłacać ma z dniem 1 stycznia 1932 r. pół proc. Przedsiębiorstwo handlu detalicznego prowadzące prawidłowe księgi, opłacać mają z dniem 1 stycznia 1932 r. poda-

Dochodzenia dyscyplinarne przy D. K. P.

Warszawa. W dążeniu do podniesienia sprawności naszego kolejniactwa minister Komunikacji wydał okólnik do wszystkich okręgowych dyrekcji kolejowych, w którym poleca przyspieszenie załatwienia spraw dyscyplinarnych. W myśl tego okólnika dochodzenie dyscyplinarne nie może trwać dłużej niż 2 miesiące, a sporządzanie aktu oskar-

Ameryka ma zawsze dziwaczne pomysły.

Dwuletnie moratorium... na dzieci — ma zwalczyć kryzys gospodarczy.

Związek Kościołów Chrześcijańskich Stanów Zjednoczonych, do którego należą teologowie i politycy różnych kierunków itd. ogłosił ankietę na temat sposobów, jakimi można zaradzić obecnemu kryzysowi gospodarczemu w Ameryce.

Większość osób, biorących udział w tej ankiecie, wypowiedziała się za koniecznością kontroli narodzin, uważając iż ograniczenie liczby narodzin jest w chwili obecnego przesilenia gospodarczego wprost koniecznością moralną.

Znana działaczka amerykańska, autorka słynnej książki p. t. „Przymusowe macierzyństwo”, Margaret Sanger, wygłosiła w związku z ankietą Związku Kościołów Chrześcijańskich w Stanach Zjednoczonych przemówienie, którego wysłuchały tysiące kobiet w Nowym Yorku. W przemówieniu swem działaczka amerykańska nawoływała gorąco do zorganizowania 2-letniego moratorium na dzieci i wzywała, by żadna z kobiet amerykańskich nie odważyła się mieć dziecka w ciągu najbliższych

dwu lat. Mrs. Margaret Sanger twierdzi, iż takie moratorium na dzieci nie tylko może mieć zbawienny wpływ na sanowanie obecnego kryzysu gospodarczego lecz, że wskazaniem jest również ze względów czysto medycznych, ponieważ dziecko, urodzone w okresie krytycznego przesilenia gospodarczego, jakie przeżywa cały świat, będzie siłą rzeczy chorobliwie nerwowe i fatalnie dziedzicznie obciążone.

Zdaniem działaczki amerykańskiej 2-letnie moratorium na dzieci obowiązywać ma nie tylko ubogich, lecz rozciągnąć się winno także i na rodziny zamożne.

Charakterystycznym jest fakt, iż w tym samym dniu w którym Mrs. Margaret Sanger wygłaszała swą agitacyjną mowę w Nowym Yorku — w Rzymie piekarz Luigi Sperandini otrzymał z rąk Musoliniego szlachectwo za to, że urodziło mu się dziesiąte dziecko...

— 0 —

Doniosły projekt zmiany podatku obrotowego.

Warszawa. Główną wadą obecnego systemu podatkowego jest nadmierne obciążanie naszego obrotu gospodarczego głównie we formie podatku przemysłowego (obrotowego). Podatek ten jednak przy wszystkich swoich wadach miał tą zaletę, że był bardzo wydatny. W roku 1930-31 przyniósł około 300,000.000 zł. Projekt nowelizacji tego podatku, który niebawem zostanie wniesiony do Sejmu, urzeczywistnia częściowo tę reformę, której domagało się życie gospodarcze.

Zmiany będą polegały na znacznem obniżeniu wszystkich stawek podatku, na silnem uprzywilejowaniu przedsiębiorstw, prowadzących prawidłowe ra-

chunki i nie ukrywających swych transakcyj, szczególnie ważnych z punktu widzenia prawidłowości życia gospodarczego i wreszcie na praktycznym umożliwieniu formy wymiaru i pobierania podatku w drodze ryczałtu.

Ulgi w stawkach będą wprowadzone stopniowo w ciągu kilku najbliższych lat w następującym porządku: 1) Przewszystkiem wprowadzone zostaną ulgi dla handlu hurtownego i detalicznego, prowadzącego prawidłowe księgi, dla rzemiosła, dla transakcji kredytowych i dla sprzedaży komisowej; 2) Następnie wprowadzone zostaną ulgi dla innych form handlu, dalej rozszerzone zostaną ulgi dla rzemiosła, wreszcie wprowadzone będą ulgi dla przemysłu. W rezultacie stawki dla ogromnej większości obrotów gospodarczych sprowadzone zostałyby do 1 proc., spadając dla pewnych gałęzi handlowych poniżej tej stopy.

Co do ryczałtowania podatku, projekt ustawy przewiduje dwie formy: 1) możliwość zryczałtowania podatku obrotowego od drobnych przedsiębiorstw, dla których wymiar tego podatku ustalałoby się raz na kilka lat zależnie od pewnej przeciętnej normy obrotu i 2) możliwość zryczałtowania podatku od całego szeregu kolejnych transakcyj tym samym twarem tak, aby podatek ten był opłacany raz jeden przy pierwszej transakcji, a następne tranzakcje były od tego podatku zwolnione.

Pozatem projekt ustawy upoważnienie dla ministra skarbu do zupełnego zwolnienia od podatku pewnych dziedzin szczególnie ważnych życia gospodarczego. Powyżej omówione ulgi mają dać w ostatecznym rezultacie bardzo znaczne, bo idące prawie w dwójnasób zmniejszenie ciężarów, ponoszonych przez obrót gospodarczy. Skarb państwa musi jednak uzyskać niezbędną sumę wpływów podatkowych, dlatego tegóż zmniejszenie tych wpływów w wyniku obniżenia podatku przemysłowego musi być skompensowane przez podniesienie innych podatków. Do nich będą należały właśnie te źródła podatkowe, które mogą podatkowo obciążyć, wytrzymać. Na tem właśnie polega przesunięcie w rozłożeniu ciężarów podatkowych. Nowe podatki

posiadają wspólną cechę charakterystyczną i stanowią pewną całość, dlatego też należy omówić je oddzielnie.

Abonujecie NOWINY.

Przetarg ofertowy.

Wydział Powiatowy w Tarnowskich Górach ogłasza przetarg ofertowy na dostawę

ca 500 ton

ziemniaków jadalnych przeznaczonych dla bezrobotnych i najbardziej potrzebnej ludności pow. tarnogórskiego.

Ziemniaki winny być dostawione do jednej ze stacji kolejowych powiatu tarnogórskiego według podanego oferentowi planu, w stanie zdrowym, niezmarznietym, o średnicy w przekroju przynajmniej 4 cm. i nie pomieszanych gatunków.

Oferty z podaniem ceny za 100 kg. loco stacja odbiorcza należy składać w kopertach zalakowanych z napisem „Dostawa ziemniaków dla bezrobotnych” w Wydziale Powiatowym pokój nr. 12 w Tarnowskich Górach do dnia 12 października 1931r. do godz. 12-tej, gdzie wyłożone zostaną bliższe warunki dostawy ziemniaków.

W razie przyjęcia oferty winien oferent przed podpisaniem przedmiotowej umowy przedłożyć dowód złożenia w Pow. Kasie Komunalnej w Tarn. Górach wadium w wysokości 15 proc. wartości przydzielonej do dostawy ziemniaków. Zaznacza się, że Wydział Powiatowy:

- 1) bezwzględnie wyklucza w przetargu pośredników,
- 2) zastrzega sobie prawo oddania częściowej lub całkowitej dostawy według wyboru i ewntl. unieważnienia przetargu.

Starosta i Przewodniczący wydziału Powiatowego.
(—) Korol.

Mieszkanie (1 duży pokój i kuchnia) od zaraz do wynajęcia.

Zgłoszenia do Redakcji.

Mieszkanie 1 pokój i kuchnia do wynajęcia.

Zgłoszenia do Redakcji „Nowiny”.

Mieszkanie 3 pokoje i kuchnia w Lasowicach(osada) natychmiast do wynajęcia.

Zgłoszenia do Redakcji „Nowiny”.

Szkoła Tańców

K. GRUCZYK i HAMPEL

TARNOWSKIE GÓRY, Hotel pod Lipami

Lekcje tańców

we wtorki i piątki o godz. 8-mej wiecz.

Przyjmuje się

Pań i Panów

na całodzienne lub częściowe utrzymanie

Zgłoszenia w Redakcji „Nowiny”.

Ögłoszenie.

Plan zabudowania terenu położonego pomiędzy ulicą Sienkiewicza a szosą Lasowicką wzgl. pomiędzy ulicą Łukasika — a tartakiem Górnośląskiego Przemysłu Drzewnego ustalony został uchwałą Magistratu z dnia 4 września 1930 r. i Rady Miejskiej z dnia 11 września 1930 r., a wyłożony w czasie od 12 listopada do 9 grudnia 1930 r., ustala się niniejszem na podstawie ustawy o liniach regulacyjnych z dnia 2 lipca 1875 r. ostatecznie i formalnie, gdyż sprzeciwu przeciw temu planowi nie wniesiono.

Plan znajduje się w Miejskim Urzędzie Budowlanym do wglądu dla zainteresowanych.

Tarn. Góry, dnia 28. IX. 1931 r.

Magistrat miasta Tarnowskich Gór.

Ögłoszenie.

W porozumieniu z Radą Miejską i za zgodą miejscowej władzy policyjnej, postanowiliśmy na zasadzie ustawy o liniach regulacyjnych z dnia 2 lipca 1875 r. zmienić linie regulacyjne na zbiegu ulic Lubliniecka — Franka wzgl. Lubliniecka — Kościelna tak, jak w planie Miejskiego Urzędu Budowlanego z czerwca 1931 r. (z maja 1931 r.) uwidoczniono.

Dotyczący plan wykładamy na przeciąg 4 tygodni od dnia 12 października br. podczas godzin urzędowych w Miejskim Urzędzie Budowlanym do wglądu dla zainteresowanych.

Ewentualne sprzeciwu co do zmiany określonych powyżej linii regulacyjnych należy wnosić do nas w przeciągu 4 tygodni od dnia wyłożenia.

Tarn. Góry, dnia 28 IX. 1931 r.

Magistrat miasta Tarnowskich Gór.

Futra!

Futra!

Zawiadamiam Szanowną Publiczność z Tarnowskich Gór i okolicy, że wykonuję

wszelkie roboty kuśnierskie

wzorowo i starannie w mojej pracowni.

W bieżącym miesiącu wykonuję wszelkie reperacje i przeróbki po cenach o 40 proc. niższych. Przyjmuje również wszelkie skóry do wygarbowania.

O łaskawe poparcie prosi

S. Blum,

Tarnowskie Góry, Krakowska 25, Wejście z ulicy Staropocztowej. —

Chcesz się usamodzielnąć, kupić lub
wybudować sobie własny dom —
**oszczędzaj zawczasu i składaj
pieniądze**
w Banku Ludowym
Spółdz. z odpow. nieogr.
Tarnowskie Góry, Rynek nr. 15
gdzie otrzymasz wysokie odsetki i punk-
tualny zwrot oszczędności. — Gdy własne
fundusze nie starczą uzyskasz pomoc w
Banku w formie korzystnej pożyczki.
Oszczędności gwarantowane są majątkiem członków
który wynosi miliony złotych.

DOM TOWAROWY
HERMANN MITSCHKOWSKI,
TARNOWSKIE GÓRY, NARÓŻNIK RYNKU
poleca po najtańszych cenach:
sukienki dziecięce, trykoty, towary wełniane
rękawiczki, pończochy, bieliznę trykotową,
artykuły męskie, kapelusze, czapki, para-
solki, laski, firany, materiały wełniane,
towary krótkie itd.
Największy magazyn wełny na pończochy
i roboty ręczne.

Lazarus Moeller
Tow. z ogr. odp.
**TARNOWSKIE GÓRY-
FILJA SZARLEJ**
tartak parowy i heblarnia
STAŁY SKŁAD
belek, krokwi, bocznych desek nielamowa-
nych, szalówek, desek do wykładania, ma-
teriałów budowlanych, okraglaków i pół-
okraglaków, materiałów stolarskich w
wszelkich rozmiarach, listw przyściennych
oraz drzewa liściastego każdego rodzaju
Rok założ. 1850.
Telefon Tarn.-Góry 25 i 36   Telefon Szarlej 122.

Wyjątkowo tanie źródło zakupu!
SPECJALNOŚĆ: pończochy, bielizna, trykoty, towa-
ry krótkie i manufakturyjne, firanki
i chodniki po cenach bardzo niskich.
Dom. tow. A. L. Klimek,
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska nr. 9.

Najtańszem najdogodniejszym źródłem zakupu
SOLIDNYCH MEBLI
jest **Firma Bracia JOJKO**
w TARNOWSKICH GÓRACH, NOWY RYNEK NR. 7.

**Mój dom jest moją
twierdzą!**
Mówi przysłowie angielskie:
gdzie jesteś lepiej zabezpieczony na
starość, jak nie we własnym domu?
Do osiągnięcia tego celu dopomożemy
Ci przez udzielenie długoterminowej
pożyczki amortyzacyjnej
po 4%
Żądajcie naszych bezpłat. prospektów.
**ŚLĄSKI
ZWIĄZEK KREDYTOWY**
TARNOWSKIE-GÓRY, RYNEK 10.

Kino „NOWOŚCI“
Od piątku do poniedziałku:
Odkupienie.
W rolach głównych:
JOHN GILBERT —
ELEONORA BOARDMAN,
RENEE ADOREE —
CONRAD NAGEL.
Początek seansów w dni powszednie od godz. 6.15
i 8-mej. W niedzielę od godz. 3-ciej.

KINO „APOLLO“
Od piątku:
NA SKRAJU SACHARY.
Pierwsze udźwiękowanie dziewczęcej dżungli
afrykańskiej.
Jako wkładka najnowszy
Raid kolarski Kusociński—Nurmi.
Początek seansów w dni powszednie od godz. 5-
tej, 6.45 i 8.30. W niedzielę od godz. 3-ciej.

Restauracja i Kawiarnia „Polonia“
TARNOWSKIE GÓRY, ul. Krakowska nr. 10
poleca dobrze pielęg. piwa tyskie, wina, wódki i likiery.
Ciepłe i zimne potrawy o każdej porze.
ŚNIADANIA, OBIADY i KOLACJE.
Dziennie koncert orkiestry 3 p. ul.
od godz. 19.30 do 1.30.
Przyjmuje zamówienia na bankiety, wieczorki itp.
CENY
ZNIŻONE. **W. Szczupakowski.**

Drogerja „pod Bocianem“
WŁADYSŁAW SZULGIŃ
Tarnowskie Góry, ul. Krakowska 17
Telefon 72.
POLECA PO CENACH NISKICH:
Pokosty — farby — lakiery — pendzle!
Skuteczne środki trujące na myszy i szczury
Mortaina tępi skutecznie szwabry, rasy i wszelkie
robactwo. — „Mola“ niszczy mole i wszelkie owady
pod gwarancją. — „Wywabi“ czyści wszelkie plamy.

Na początek roku szkolnego
polecam mój bogato zaopatrzony magazyn w
materiały wełniane,
jak i aksamity do prania, gładkie i w
deseniach, jak również płótna na
fartuszki po najniższych cenach.
Proszę zobaczyć moje okno wystawowe.
W. BOLIK, Tarn. Góry
ul. Krakowska 19.

Gazownia Miejska
Tarnowskie Góry.
dostarcza
Koks
jako najlepszy środek opałowy
dla ogrzewań centralnych.
Chcesz oszczędzać
czas i grosz, to gotuj
tylko gazem!

Stale na składzie **NARATY!**
wszelkiego rodzaju materiały do budowy
Kanalizacji i Instalacji.
Narzędzia rzemieślnicze
MASZYNY DLA PRZEMYSŁU i ROLNICTWA.
SPRZĘTY KUCHENNE,
DŹWIGARY, ŻELAZA i BLACHY.
Wielki wybór.   Ceny przystępne.
Tarnogórski Handel Żelaza
dawniej **A. BAUM**
Tarnowskie Góry, Zamkowa 4, Telefon 16 i 18.

Jestem pod
nr. 1109
telefonicznie
połączony.
Józef Polczyk,
mistrz kowalski — podku-
wacz, warsztat powozów,
wykonywanie wszelkich
prac budowlanych.
Absolwentka Państwo-
wego Konserwatorium
Muzycznego w Katowic-
ach
udziela lekcji
dla dzieci
na fortepianie.
Zgłoszenia w Redakcji
„Nowin.“

**Chwila możliwości zdobycia gotówki w obecnym okresie
kryzysu gospodarczego zbliża się!**
Od dnia 9 września do 17 października, codziennie odbywać się
będą ciągnięcia V. klasy 23 Loterii klasowej.
GŁÓWNA WYGRANA W SZCZĘŚLIWYM WYPADKU
1.000 000.00 zł.
Nie zwlekaj więc, lecz niezwłocznie weź udział w tym biegu o bogactwo!
Kup los w Kolekturze
Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu
TARNOWSKIE GÓRY
Oddział miejski przy ulicy Krakowskiej Nr. 12.
lub w Centrali (gmach Starostwa) pokój Nr. 20.
Nie omijaj Swojego Przeznaczenia! Za niewielką cenę losu, możesz stać się bez
trudu bogatym człowiekiem i zapewnić sobie i rodzinie dostatni byt!
Nasz powiat szczęście w grze loteryjnej nie omija! W ostatniej loterii klasowej, na
zakupiony przez mieszkańców powiatu tarnogórskiego los
padła główna wygrana w sumie 400.000 złotych!
CENY LOSÓW: dla nowonabywcy   50 zł. za ćwiartkę
dla posiadacza losu klasy IV-tej   10 zł. za ćwiartkę